

PREZES
URZĄD REGULACJI ENERGETYKI
dr Leszek Juchniewicz

Warszawa, 1 września 2005 r.

Stanowisko Prezesa URE

w sprawie postępowania w przypadku odmów przyłączenia do sieci gazowych z powodu braku warunków ekonomicznych
(stosowanie art. 7 ust. 9 w związku z art. 7 ust. 1 ustawy- Prawo energetyczne)

1. WSTĘP

Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne¹ po zmianach, które weszły w życie w dniu 3 maja 2005 r.² upoważniła Prezesa URE do wnoszenia zastrzeżeń do odmów zawarcia przez przedsiębiorstwa energetyczne umów przyłączeniowych. Przesłanką wprowadzenia tej regulacji prawnej była ochrona interesu potencjalnych odbiorców przed monopolistycznymi praktykami przedsiębiorstw energetycznych.

Przedsiębiorstwa energetyczne prowadzące działalność w zakresie przesyłania lub dystrybucji paliw gazowych są realizatorami obowiązków publicznych. Oznacza to konieczność wykonywania takich działań, których przedsiębiorstwo nie podjęłoby lub podjęłoby w innym zakresie, gdyby kierowało się wyłącznie własnymi interesami handlowymi (gospodarczymi).

Konieczne, zatem staje się ustalenie przejrzystych reguł w zakresie oceny ekonomicznej przyłączania nowych podmiotów do sieci gazowych, prowadzących do ograniczenia liczby odmów i skrócenia czasu poszczególnych procedur.

¹ ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz. U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1504 i Nr 203, poz. 1966, z 2004 r. Nr 29, poz. 257, Nr 34, poz. 293, Nr 91, poz. 875, Nr 96, poz. 959 i Nr 173, poz. 1808, oraz z 2005 r. Nr 62, poz. 552).

² ustawa z dnia 4 marca 2005 r. – o zmianie ustawy - Prawo energetyczne oraz o zmianie ustawy - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2005 r. Nr 62, poz. 552).

2. ASPEKTY PRAWNE

Zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy – Prawo energetyczne przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych lub energii obowiązane jest do zawarcia umowy o przyłączenie do sieci z podmiotami ubiegającymi się o przyłączenie do sieci, na zasadzie równoprawnego traktowania, jeżeli istnieją techniczne i ekonomiczne warunki przyłączenia do sieci i dostarczania tych paliw lub energii, a żądający zawarcia umowy spełnia warunki przyłączenia do sieci i odbioru. Jeżeli przedsiębiorstwo energetyczne odmówi zawarcia umowy o przyłączenie do sieci, jest obowiązane niezwłocznie pisemnie powiadomić o odmowie jej zawarcia Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki i zainteresowany podmiot, podając przyczyny odmowy.

Z treści tego przepisu wynika, że przedsiębiorstwo energetyczne, poza powiadomieniem podmiotu, jest zobowiązane:

- **niezwłocznie powiadomić Prezesa URE, w formie pisemnej, o każdym przypadku odmowy zawarcia umowy o przyłączenie do sieci;** zawiadomienie powinno być skierowane do właściwego terytorialnie oddziału terenowego URE (decydująca jest lokalizacja obiektu wnioskowanego do przyłączenia),
- w kierowanym do URE zawiadomieniu **należy podać przyczyny i uzasadnienie odmowy.**

Artykuł 7 ust. 9 Prawa energetycznego stanowi, że w przypadku, gdy przedsiębiorstwo energetyczne odmówi przyłączenia do sieci z powodu **braku warunków ekonomicznych**, a Prezes Urzędu Regulacji Energetyki, w terminie 2 miesięcy od dnia otrzymania powiadomienia nie zgłosi zastrzeżeń do odmowy, za przyłączenie do sieci przedsiębiorstwo to może pobrać opłatę w wysokości uzgodnionej z podmiotem ubiegającym się o przyłączenie w umowie o przyłączenie. Wówczas do ustalenia opłaty nie stosuje się przepisu ust. 8 tego artykułu.

Z przepisów art. 7 ust. 1 i ust. 9 wynika, że każda propozycja przyłączenia podmiotu do sieci za opłatą wyższą od wynikającej z taryfy jest także odmową i podlega obowiązkowi powiadomienia Prezesa URE.

3. KRYTERIA OCENY EFEKTYWNOŚCI EKONOMICZNEJ PRZYŁĄCZEŃ

Przedsiębiorstwa gazownicze rozbudowują sieci przesyłania lub dystrybucji paliw gazowych dla obszaru swojego działania w oparciu o uzgodniony z Prezesem URE projekt planu rozwoju³. Uzgodnienie to oznacza, iż Prezes URE, poprzez zatwierdzenie taryfy zapewnia przedsiębiorstwu środki finansowe na realizację zamierzeń imiennie (także obszarowo) wskazanych w projekcie planu rozwoju. Dla przedsiębiorstwa zaś uzgodnienie to oznacza obowiązek przyłączania odbiorców zamieszkałych na obszarze objętym uzgodnionym projektem planu i zwalnia z konieczności przeprowadzania analizy efektywności każdego wniosku przyłączeniowego, o ile spełnia kryteria podane w dalszej części rozdziału.

Podstawą kwalifikacji do przyłączenia nowych podmiotów do sieci jest rachunek ekonomiczny. Metodą oceny efektywności ekonomicznej jest ocena wewnętrznej stopy zwrotu [IRR] z dodatkowym uwzględnieniem NPV (NPVR). Analiza efektywności ekonomicznej prowadzona jest na podstawie zdyskontowanego rachunku przepływów pieniężnych w okresie co najmniej dwudziestoletnim.

3.1 W odniesieniu do odbiorców kwalifikowanych do I grupy przyłączeniowej wnioskujących o przyłączenie do:

- a) istniejących sieci lub
- b) sieci przewidzianych w planie rozwoju,

przedsiębiorstwa powinny przyjmować następujące kryteria:

- długość przyłącza do 30 mb włącznie, przy jednoczesnym
- rocznym poborze gazu powyżej 300 m³

pozwalające na podjęcie pozytywnej decyzji przyłączeniowej bez konieczności przeprowadzenia analizy efektywności ekonomicznej.

³ Zgodnie z artykułem 16 ust. 1 ustawy – Prawo energetyczne plan rozwoju sporządzają przedsiębiorstwa energetyczne uwzględniając miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego albo kierunki rozwoju gminy określone w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy

Przedsiębiorstwa mogą stosować te kryteria w sposób zmieniony, to jest poprzez zwiększenie długości przyłącza lub zmniejszenie wymaganego rocznego poboru gazu.

- 3.2 W przypadkach gdy przyłączenie odbiorców I grupy przyłączeniowej wymaga rozbudowy sieci w obszarze nieobjętym planem rozwoju lub budowy przyłącza przekraczających parametry określone w punkcie 3.1, decyzja o odmowie przyłączenia musi zostać poprzedzona analizą ekonomiczną.
- 3.3 Odmowa przyłączenia każdego odbiorcy zaliczanego do II grupy przyłączeniowej musi zostać poprzedzona analizą ekonomiczną.
- 3.4 Wartość graniczna wskaźnika IRR stanowiącego podstawę oceny braku warunków ekonomicznych będzie wyznaczana wg następującego algorytmu:
 - dla 2005 r., średnia ważona średniej rentowności 10-letnich obligacji Skarbu Państwa z 3 ostatnich przetargów do dnia 1.08.2005 r., która wynosi **5,4%**
 - w latach następnych (od 2006 roku), średnia ważona średniej rentowności 10-letnich obligacji Skarbu Państwa z przetargów z roku poprzedniego.
- 3.5 Niektóre wnioski o przyłączenie odbiorców z II grupy przyłączeniowej mogą być weryfikowane przy innej, niż określona w punkcie 3.4, wewnętrznej stopie zwrotu uzależnionej od oceny ryzyka danej inwestycji, przy uwzględnieniu charakteryzujących ją parametrów. Przypadki takie muszą być indywidualnie uzasadniane.

Nie przyjmę za uzasadnione zwiększanie przedstawionego wyżej wskaźnika IRR o marżę związaną z ryzykiem przyłączenia wszystkich odbiorców zaliczanych do I grupy przyłączeniowej i pozostałych wniosków odbiorców II grupy przyłączeniowej. Stoję bowiem na stanowisku, że poziom ryzyka koncesjonowanego przedsiębiorstwa energetycznego realizującego obowiązki publiczne w warunkach monopolu naturalnego może być co najwyżej porównywalny z rentownością rynkowych instrumentów finansowych o najniższym ryzyku.

4. TRYB I ZAKRES PRZEKAZYWANIA INFORMACJI O ODMOWACH PRZYŁĄCZENIA

Informacje o odmowach przyłączenia przedsiębiorstwa przekazują niezwłocznie, w formie pisemnej do właściwego terytorialnie (wg miejsca przyłączenia) Oddziału URE. Informacje mogą być przesyłane zbiorczo, lecz wówczas wymagane jest dołączenie indywidualnych arkuszy zawierających niezbędne dane dotyczące poszczególnych przypadków. Zakres przekazywanych danych⁴ powinien obejmować:

<i>Lp</i>	<i>Rodzaj Informacji</i>
1	Numer i data wniosku
2	Imię i Nazwisko (Nazwę)
3	Adres (ulica, numer domu, numer lokalu)
4	Kod Pocztowy i Poczta
5	Gmina, obręb ewidencyjny i numer działki której dotyczy wniosek
6	Cel poboru gazu (przygotowywanie posiłków, ciepła woda użytkowa, ogrzewanie, cele technologiczne)
7	Planowy pobór gazu (w zależności od rodzaju odbioru należy podać: zużycie roczne, godzinowe i/lub sezonowość poboru w godzinach/rok)
8	Przyłącze gazu (długość przyłącza, średnica, rodzaj materiału)
9	Rozbudowa gazociągu (długość, średnica, rodzaj materiału,)
10	Stacja gazowa (dla odbiorców II grupy przyłączeniowej – rodzaj, przepustowość)
11	Kwota opłaty przyłączeniowej wg taryfy (netto)
12	Koszt wykonania inwestycji (netto)
13	Termin realizacji. Czy odmowa związana jest z terminem realizacji.
14	Uzasadnienie odmowy (w tym przyczyny techniczne, jeśli wystąpiły; wskaźniki efektywności ekonomicznej IRR, NPV, NPVR)

5. POSTĘPOWANIE PRZED PREZESEM URE

Postępowanie w sprawie zgłoszenia zastrzeżeń jest postępowaniem administracyjnym prowadzonym z urzędu przez Prezesa URE. O wszczęciu postępowania strony (przedsiębiorstwo energetyczne i podmiot ubiegający się o przyłączenie) zostaną stosownie zawiadomione. Rozstrzygnięcie w sprawie zgłoszenia

⁴ Informacje o poszczególnych przypadkach odmów powinny ograniczać się do precyzyjnych danych ściśle odnoszących się do przedstawionych punktów, z uwzględnieniem specyfiki odbioru (dotyczy punktów 6,7,10). Uzasadnienie powinno być zwięzłe. Cała informacja dotycząca jednej odmowy, co do zasady, powinna ograniczać się do jednej strony.

zastrzeżeń poprzedzone będzie analizą zebranego materiału dowodowego. W trakcie tego postępowania wyjaśnienia będą również mogły składać osoby ubiegające się o przyłączenie do sieci.

Wskazany w art. 7 ust. 9 ustawy – Prawo energetyczne 2 miesięczny termin należy traktować jako termin o charakterze proceduralnym oraz jako regulację szczególną do przepisu art. 35 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego. Oznacza to również, iż do liczenia tego terminu zastosowanie znajduje przepis art. 35 § 5 Kodeksu postępowania administracyjnego.

W przypadkach, w których zastrzeżenia nie będą zgłaszane, zarówno przedsiębiorstwa energetyczne jak i osoby ubiegające się o przyłączenia zostaną powiadomione odrębnym pismem.

Zgłoszenie zastrzeżeń nastąpi w formie decyzji administracyjnej. W trakcie postępowania podmiot ubiegający się o przyłączenie poinformowany zostanie o przysługującym mu prawie wystąpienia, w trybie art. 8 ust. 1 ustawy – Prawo energetyczne, z wnioskiem o rozstrzygnięcie sporu dotyczącego odmowy przyłączenia do sieci. W sytuacjach, w których wniosek taki złożony zostanie jeszcze w trakcie postępowania w sprawie zgłoszenia zastrzeżeń, postępowania te zostaną połączone. Podstawę rozstrzygnięcia stanowią będą łącznie art. 8 ust. 1 oraz art. 7 ust. 9 ustawy – Prawo energetyczne.

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki

dr Leszek Juchniewicz